

Weichbild magdeburski w układzie śląsko-małopolskim.**Tekst oficjalny**

Commune incliti Poloniae Regni privilegium constitutionum et indultuum publicitus decretorum approbatorumque, ed. I. Lascius, Cracoviae 1506, k. 187–188

Odczyt: Maciej Mikuła

Artykuł 67–68 [Gn. 61]

[67] De armis bellicis, ad quem devolvuntur per successionem. Item de tutore puerorum.

Mulier pro armis bellicis dare debet gladium mariti et suum equum vel dextrarium meliorem sellatum et meliora arma, que habuerit pro corpore unius viri, cum decessit in sua potestate, deinde dare debet pulvinar bellicale, hoc est lectum et duos cussinos, et duo lintiamina, et unum mensale, et duas pelves, et unum manutergium. Hec sunt universalia arma bellica. Sed tamen aliqui [k. 187v] homines diversa apponunt, que ad ea non pertinent, sed quicquid ex his nominatis mulier non habuerit, ad hoc, quod det, compelli non potest, si iuramento probaverit pro qualibet re per se.

Ubi vero ostendere patenter poterit, ibi vir nec mulier per iuramentum evadere possunt. Ubi duo aut tres ad una bellica arma nati fuerint, senior pro se recipit gladium et cetera dividunt inter se equaliter, ita quod senior dividet et iunior eligit. Ubi etiam duo vel plures unam simul habuerint hereditatem, ibi unus alium ad divisionem iure valeat coartare.

Ubi vero pupilli annos pubertatis nondum attigerunt, eorum senior agnatus recipit arma bellica solus, et in eis est tutor puerorum quousque ad annos discretionis pervenerint, extunc ipsis reddere tenetur et insuper ipsorum omnia bona, nisi eis rationem fecerit, quo ea ad eorum usus seu profectum converterit, aut per spoliū aut per apparens infortunium et absque sua voluntate ammisit. Ipse etiam est vidue tutor, quousque maritum duxerit, qui sibi par conditionis fuerit. Post arma bellica mulier vite provisionem recipere potest et alia omnia, que ad suppellectilia pertinent, hoc sunt omnes oves, anseres, auce, anete et ciste cum elevatis tecturis, omnia strata pulvinaria, cussini, linthiamina mensalia, pelves, manutergia, lucibula, candelabra, semen lini et linum, et omnia muliebria vestimenta, anuli, brachialia et crinilia, psalteria et omnes libri, in quibus mulieres legere consueverunt, que [s] ad Dei cultum pertinent, sedilia ac scrinia, capecia et vela dorsalia vel tectoria, balneamina et omnia pepla, et alia ornamenta capitis muliebria, hec etiam sunt, que ad suppellectilia femine pertinent. Insuper adhuc diversa sunt clenodia, que ad suppellectilia pertinent, singulariter non nominata, sicut sunt seticula, pectines, forpices, specula. Sed tela non incisa, argentum et aurum non textum non pertinet ad mulieres. Sed quicquid extra prenomina in rebus inventum fuerit, pertinet ad heredes. Si aliquid ex iis obligatum fuerit circa vitam viri, qui mortuus est, redimet, si vult, ad quem de iure pertinet.

Sacerdos dividit cum fratre, si non fuerit monachus.

[68] De his, qui religioni quam antehac susceperant abrenunciantes, possunt obtinere ius suum, et qui non.

Si puer infra annos pubertatis religionem intraverit, bene potest aut annos, si vult, exire ac observare ius feudale et terrestre.

Si autem vir, qui dum annos pubertatis implevit, [k. 188] intraverit religionem, hic se a iure terrestri ac feudali alienavit, et sua feodalia vacant, quia scutum bellicum resignavit. Quod hoc possit protestari per hos, cum quibus similem vitam visus est suscepisse.

[hasła: hergewet, gerada, kobieta, miecz, koń, mąż, przysięga, pełnoletność, lata sprawne, pupil, dobra, opiekun, wdowa, równy stanem, klejnot, srebro, złoto, kapłan, zobowiązanie, kapłan, mnich, transakcja, lenno]